

KIESRAAD

Aan

De Kring Hoofden Burgerzaken 100.000+ gemeenten
Postbus 90156
4800 RH Breda

Bijlagen
1

Uw kenmerk

Ons kenmerk
KR95/119

Datum
22 november 1995

Inlichtingen bij
mevr. E.B. Pronk

Doorkiesnummer
(070)3026266

Onderwerp
model-oproepingskaart

Geachte dames en heren,

In uw brief van 13 juli 1995 brengt u ter sprake dat er bij de kiezers door de tekst op de oproepingskaart verwarring ontstaat over de procedure bij het stemmen bij volmacht en het stemmen met behulp van een kiezerspas. De verwarring zou hieruit bestaan dat de kiezers menen dat de vijf-dagen termijn die op de oproepingskaart staat vermeld met betrekking tot het omzetten van de oproepingskaart in een kiezerspas, tevens geldt voor het schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen. U bent op grond hiervan van mening dat het schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen eveneens op de oproepingskaart dient te worden vermeld.

De reden dat de mogelijkheid om een schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen niet op de oproepingskaart staat vermeld, is dat niet uitgesloten is dat de oproepingskaart pas door de kiezer wordt ontvangen op een moment dat de termijn om een schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen in te dienen, reeds is verstreken. Zoals u bekend is, kan ingevolge artikel K 6, eerste lid, van de Kieswet een schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen uiterlijk op de veertiende dag voor de stemming bij de burgemeester ingediend worden. De oproepingskaart dient ingevolge artikel J 7 van de Kieswet ten minste veertien dagen voor de dag van stemming door de kiezer te zijn ontvangen.

De Kiesraad is met u van oordeel dat het vanuit het oogpunt van de volledigheid bezwaarlijk is dat het schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen niet op de oproepingskaart wordt vermeld. Bij de kiezers wordt gesuggereerd dat alleen de op de oproepingskaart vermelde procedure gevolgd kan worden om bij volmacht te stemmen. Het is naar het oordeel van de Kiesraad echter niet wenselijk dat in gemeenten waar de oproepingskaart op een zodanig tijdstip onder de kiezers wordt verspreid, dat de kiezer niet de gelegenheid heeft om alsnog een schriftelijk verzoek te doen om bij volmacht te stemmen, deze mogelijkheid op de oproepingskaart wordt vermeld. De

Kiesraad is dan ook van oordeel dat de vermelding op de oproepingskaart van deze mogelijkheid voor de gemeenten facultatief dient te zijn. Gemeenten kunnen dan al naar gelang het tijdstip waarop de oproepingskaarten onder de kiezers worden verspreid, ervoor kiezen om het schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen op de oproepingskaart te vermelden. De Kiesraad merkt hierbij nog op, dat -naast de verplichte publicatie ingevolge artikel K 3, tweede lid, van de Kieswet- er voor de gemeenten ook andere mogelijkheden bestaan om de kiezer op de hoogte te brengen van de procedures om bij volmacht te stemmen.

Naar aanleiding van uw brief heeft de Kiesraad overwogen dat het eveneens wenselijk is dat het schriftelijk verzoek als bedoeld in artikel K 3, eerste lid, van de Kieswet om in een stembureau naar keuze te stemmen op de oproepingskaart wordt vermeld. Aangezien voor dit schriftelijk verzoek eveneens geldt, dat het niet aangaat deze mogelijkheid op de oproepingskaart te vermelden als de termijn om het verzoek in te dienen bij ontvangst door de kiezer van de oproepingskaart al is verstreken, is de Kiesraad van oordeel dat de vermelding van deze mogelijkheid, eveneens facultatief dient te worden gesteld.

Gelet op het voorgaande heeft de Kiesraad bij brief van heden de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken de heer mr. J. Kohnstamm geadviseerd om model J 7 in die zin te wijzigen, dat het schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen en het schriftelijk verzoek om in een stembureau naar keuze te stemmen kunnen worden vermeld. Bijgaand treft u aan een afschrift van de brief aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en een voorstel voor een gewijzigd model J 7.

Hoogachtend,

De Kiesraad,

, voorzitter

, secretaris

31072006

KIESRAAD

Aan

de Staatssecretaris Van Binnenlandse Zaken
mr. J. Kohnstamm
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage

Bijlagen
1

Uw kenmerk

Ons kenmerk
KR95/119

Datum
22 november 1995

Inlichtingen bij
mevr. E.B. Pronk

Doorkiesnummer
(070) 3026266

Onderwerp
model-oproepingskaart

Geachte heer Kohnstamm,

Bij brief van 13 juli 1995 heeft de Kring Hoofden Burgerzaken 100.000+ gemeenten (hierna te noemen: de Kring) zich tot de Kiesraad gewend met een voorstel tot wijziging van de model-oproepingskaart voor de verkiezingen. De Kring brengt in zijn brief ter sprake dat er bij de kiezers door de tekst op de oproepingskaart verwarring ontstaat over de procedure bij het stemmen bij volmacht en het stemmen met behulp van een kiezerspas. De verwarring zou hieruit bestaan, dat de kiezers menen dat de vijf-dagen termijn die op de oproepingskaart staat vermeld met betrekking tot het omzetten van de oproepingskaart in een kiezerspas, tevens geldt voor het schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen. Op grond hiervan stelt de Kring voor om de procedure voor het schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen eveneens op de oproepingskaart te vermelden. Naar aanleiding van de brief van de Kring brengt de Kiesraad het volgende onder uw aandacht.

Ingevolge artikel K 3, eerste lid, van de Kieswet kan de kiezer zowel een schriftelijk als een mondeling verzoek aan de burgemeester doen om in een stembureau naar keuze te stemmen. Het schriftelijk verzoek om in een stembureau naar keuze te stemmen dient uiterlijk op de veertiende dag voor de stemming te worden ingediend. Voor het mondeling verzoek geldt, dat dit uiterlijk op de vijfde dag voor de stemming door de kiezer in persoon bij de gemeentesecretarie dient te worden gedaan.

Voor het stemmen bij volmacht geldt het volgende. Op grond van artikel L 2, eerste lid, van de Kieswet, kan de kiezer zowel een schriftelijk verzoek doen om bij volmacht te stemmen, als door overgave van de oproepingskaart een kiezer die in hetzelfde stembureau is aangewezen, machtigen om een stem uit te brengen. Het schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen dient uiterlijk op de veertiende dag voor de stemming te worden gedaan.

Op de model-oproepingskaart wordt thans de mogelijkheid om een mondeling verzoek te doen om in een stembureau naar keuze te stemmen vermeld en de mogelijkheid om door overgave van de oproepingskaart een kiezer die in hetzelfde stemdistrict is ingeschreven te machtigen om een stem uit te brengen. De mogelijkheden om een schriftelijk verzoek te doen om in een stembureau naar keuze te stemmen en om bij volmacht te stemmen, worden niet op de model-oproepingskaart vermeld. De reden hiervan is dat het niet uitgesloten is, dat de oproepingskaart pas door de kiezer wordt ontvangen, op een moment dat deze mogelijkheden reeds zijn verstreken. Ingevolge artikel J 7 van de Kieswet dient de oproepingskaart ten minste veertien dagen voor de dag van stemming door de kiezer te zijn ontvangen.

De Kiesraad is van oordeel dat het vanuit het oogpunt van de volledigheid bezwaarlijk is, dat de mogelijkheden om een schriftelijk verzoek te doen om in een stembureau naar keuze te stemmen cq. bij volmacht te stemmen, niet op de oproepingskaart worden vermeld. Bij de kiezer zou ten onrechte de indruk gewekt kunnen worden, dat alleen de op de oproepingskaart vermelde procedures bestaan. Het feit dat de burgemeester op grond van artikel K 3, tweede lid, en artikel L 7 van de Kieswet verplicht is om op de dag van de kandidaatstelling de termijn om deze schriftelijke verzoeken in te dienen ter openbare kennis te brengen, doet hieraan niet af. Aanpassing van de model-oproepingskaart is in dit licht gewenst. De Kiesraad heeft echter overwogen dat het niet wenselijk is dat in gemeenten waar de oproepingskaart op een zodanig tijdstip onder de kiezers wordt verspreid, dat de kiezer niet de gelegenheid heeft om alsnog een schriftelijk verzoek te doen om in een stembureau naar keuze of bij volmacht te stemmen, deze mogelijkheden op de oproepingskaart worden vermeld.

Gelet op het voorgaande adviseert de Kiesraad u om de model-oproepingskaart in die zin te wijzigen, dat zowel het schriftelijk verzoek om in een stembureau naar keuze te stemmen als het schriftelijk verzoek om bij volmacht te stemmen daarop kunnen worden vermeld. Gemeenten kunnen dan al naar gelang het tijdstip waarop de oproepingskaarten onder de kiezers worden verspreid, ervoor kiezen om de mogelijkheid tot het indienen van een schriftelijk verzoek om bij volmacht cq. in een stembureau naar keuze te stemmen, op de oproepingskaart te vermelden. Bijgaand treft u de door de Kiesraad voorgestane tekst voor een gewijzigd model-oproepingskaart aan.

Hoogachtend,

De Kiesraad,

, de voorzitter

, de secretaris

31072006

(voorzijde)

Oproepingskaart

Deze kaart meebrengen!

Gemeente

Kieskring

OPROEPING voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal/provinciale staten van
de raad van de gemeente
op woensdag

Aan dhr./mevr.

Geb. datum

Het stembureau houdt zitting van 's ochtends acht tot 's avonds zeven uur
in: stemdistrict:

volgnummer:

Stemmen in een ander stembureau

Als u in een ander stembureau aan de verkiezing wilt deelnemen, kunt u in
persoon tot en met¹ deze oproepingskaart bij uw gemeente laten
omzetten in een kiezerspas. Een schriftelijk verzoek tot het stemmen in een
ander stembureau, kunt u tot uiterlijk indienen bij de
burgemeester.²

Stemmen bij volmacht

Als u niet zelf aan de stemming kunt deelnemen, kunt u een andere kiezer
machtigen om voor u te gaan stemmen. Is deze kiezer in hetzelfde
stemdistrict ingeschreven, dan kunt u gebruik maken van het volmachtbewijs
op de achterzijde. Wilt u een kiezer machtigen die in een ander
stemdistrict is ingeschreven, dan kunt u dat alleen door uiterlijk
..... een schriftelijk verzoek in te dienen bij de burgemeester.³ De
gemachtigde kan een volmachtstem uitsluitend tegelijk met de eigen stem
uitbrengen!

NB. De formulieren voor de schriftelijke verzoekschriften zijn verkrijgbaar
ter gemeentesecretarie.⁴

Z.O.Z.

¹Als datum dient ingevolge artikel K 10, eerste lid, van de Kieswet de
vijfde dag voor de dag van stemming te worden ingevuld.

²Dit alleen op de oproepingskaart vermelden, indien de oproepingskaart op
een zodanig tijdstip door de kiezer wordt ontvangen, dat deze nog van deze
mogelijkheid gebruik kan maken. Als datum dient ingevolge artikel K 6,
eerste lid, van de Kieswet te worden ingevuld de veertiende dag voor de dag
van stemming.

³Dit alleen op de oproepingskaart vermelden, indien de oproepingskaart op
een zodanig tijdstip door de kiezer wordt ontvangen dat deze nog van deze
mogelijkheid gebruik kan maken. Als datum dient ingevolge artikel L 8,
eerste lid, van de Kieswet te worden ingevuld de veertiende dag voor de dag
van stemming.

⁴Dit alleen op de oproepingskaart vermelden, indien de schriftelijke
verzoeken om in een stembureau naar keuze en om bij volmacht te stemmen op
de oproepingskaart worden vermeld.

(achterzijde)

LET OP

- Het is strafbaar om op naam van een ander aan de stemming deel te nemen (art. 128 Wetboek van Strafrecht)
- De voorzitter van het stembureau is bevoegd van u te verlangen dat u zich identificeert.

Kiezerspas

paraaf stembureau:

Gemeentestempel Deze oproepingskaart is omgezet in een kiezerspas, die bruikbaar is voor het uitbrengen van uw stem in elk stembureau in (het gebied van het orgaan waarvoor de verkiezing wordt gehouden)

Datum:
De burgemeester,

Met blokletters invullen

Volmachtbewijs

paraaf stembureau:

Naam gemachtigde:.....

Adres:..... Woonplaats:

De gemachtigde verklaart zich door mede-ondertekening bereid voor de volmachtgever bij volmacht te stemmen en met inbegrip van deze machtiging niet meer dan twee aanwijzingen als gemachtigde te hebben aangenomen.

Handtekening volmachtgever:

Handtekening gemachtigde:

Geef uw kaart pas aan een ander mee, nadat u zelf hebt ingevuld wie u machtigt tot het uitbrengen van uw stem.

31072006